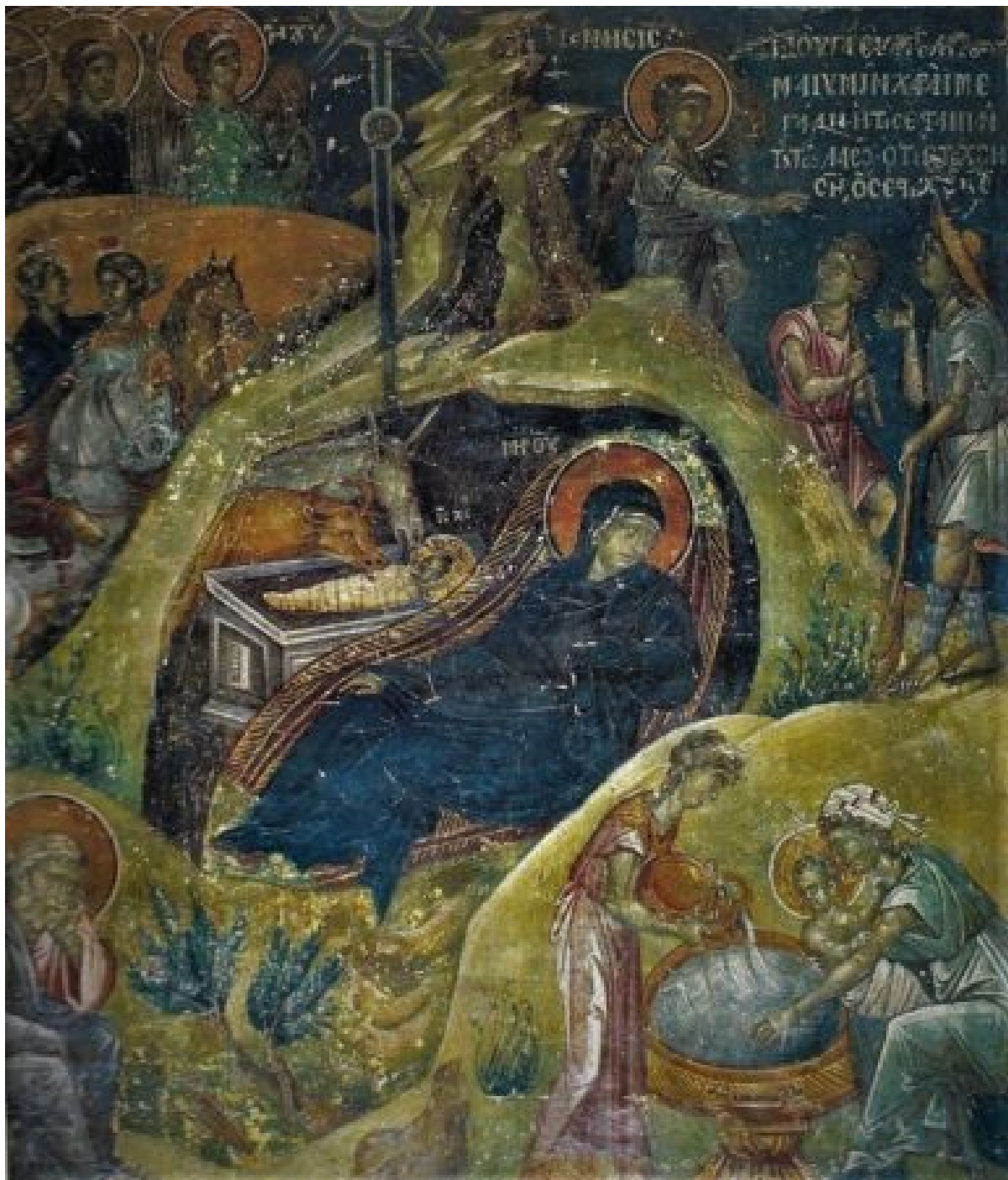

4 Ιανουαρίου 2022

Άγ. Γρηγόριος Παλαμάς: Η τακτική σωτηρίας με την ενανθρώπιση του Λόγου του Θεού ήταν η πιο αντάξια του Θεού!

/ [Σοφίας Πατερικής Απαύγασμα](#)

Η Χριστού Γέννησις. Τοιχογραφία, Άγιος Νικόλαος Ορφανός, Θεσσαλονίκη.

(Επιμέλεια Στέλιος Κούκος)

Αγίου Γρηγορίου Παλαμά, Ομιλία περί της κατά σάρκα του Κυρίου ημών Ιησού Χριστού οικονομίας

Σχετικά με τη συγκαταβατική ενσάρκωση του Κυρίου μας Ιησού Χριστού και τα όσα προσφέρθηκαν εξαιτίας της σ' αυτούς που τον εμπιστεύτηκαν αληθινά· και σχετικά με την αιτία που ο Θεός, αν και μπορούσε να ελευθερώσει με ποικίλους άλλους τρόπους το ανθρώπινο γένος από την υποταγή στο διάβολο, προτίμησε να χρησιμοποιήσει αυτή τη συγκαταβατική τακτική.

Μπορούσε, οπωσδήποτε, ο προαιώνιος και απεριόριστος και παντοκράτορας Λόγος και παντοδύναμος Υιός του Θεού, και χωρίς ο ίδιος να περιβληθεί την ανθρώπινη φύση, να απαλλάξει τους ανθρώπους από την υποτέλεια στο θάνατο και την υποδούλωση στο διάβολο· γιατί όλα υπακούουν στις εντολές του και το καθετί εξαρτιέται από τη θεϊκή εξουσία του· όλα έχει τη δύναμη να τα ενεργεί και, σύμφωνα με τον Ιώβ, τίποτε δε βρίσκεται έξω από τις δυνατότητές του· άλλωστε, απέναντι στην απόλυτη υπεροχή του δημιουργού, η δύναμη αντίστασης των δημιουργημάτων χρεοκοπά· κανένα δεν είναι ισχυρότερο από τον Παντοκράτορα.

Όμως, αυτή η τακτική σωτηρίας, δηλαδή με την ενανθρώπιση του Λόγου του Θεού, ήταν η πιο προσαρμοσμένη στη δική μας φύση, την ανθρώπινη αδυναμία μας· κι ακόμα ήταν η πιο αντάξια του Θεού που την εφάρμοζε μια και χαρακτηριζόταν από το στοιχείο της δικαιοσύνης, χωρίς το οποίο καμιά ενέργεια του Θεού δεν πραγματοποιείται.

«Δίκαιος γαρ ο Θεός, και δικαιοσύνας ηγάπησε, και ουκ έστιν αδικία εν αυτώ», όπως λέει κι ο ψαλμωδός Προφήτης.

Ο άνθρωπος εγκατέλειψε το Θεό πρώτος και, κατά συνέπεια, δίκαια εγκαταλείφθηκε από το Θεό· τότε κατέφυγε, με τη θέλησή του, στον αρχηγό της κακίας, που τον είχε παρασύρει με τις δόλιες αντίθεες συμβουλές του· δίκαια, πάλι, κατά συνέπεια, παραδόθηκε σ' αυτόν· έτσι εισχώρησε στον κόσμο ο θάνατος, ως αποτέλεσμα του φθόνου του πονηρού και με την άδεια, τη δίκαιη, του αγαθού Θεού.

Και ο θάνατος, εξαιτίας της υπερβάλλουσας κακότητας του αρχηγού της κακίας διπλασιάστηκε· κοντά σε κείνον που προσκολλήθηκε στην ανθρώπινη φύση, προστέθηκε κι ο άλλος που αυτός ο ίδιος ο διάβολος βίαια τον προξενεί.

Επειδή, λοιπόν, η υποταγή στο διάβολο και η παράδοση στο θάνατο επήλθε ως δίκαιη συνέπεια, έπρεπε και η επάνοδος του ανθρώπινου γένους στην ελευθερία και τη ζωή να συντελεστεί από το Θεό πάλι ως δίκαιη συνέπεια.

Και δεν ήταν μόνο η παράδοση του ανθρώπου στο φθονερό εχθρό του, που

προέκυψε ως συνέπεια της θείας δικαιοσύνης ήταν και το γεγονός ότι ο ίδιος ο διάβολος, που αποξενώθηκε από τη δικαιοσύνη του Θεού και επεδίωξε άδικα να εξουσιάζει και να μην υπακούει πουθενά και να καταπιέζει, βρισκόμενος σε διάσταση με τη δικαιοσύνη, χρησιμοποίησε τη δύναμή του ενάντια στον άνθρωπο.

Ο Θεός, λοιπόν, θεώρησε ότι προείχε να νικηθεί πρώτα ο διάβολος με τη δικαιοσύνη, με την οποία έχει ανοιχτή διαμάχη, και κατόπιν να νικηθεί με τη θεϊκή υπεροχή, δηλαδή με την ανάσταση και τη μέλλουσα κρίση.

Γιατί αυτή είναι η σωστή σειρά, να προηγείται η δικαιοσύνη από τη δύναμη· αυτό αρμόζει αληθινά στη θεϊκή αγαθή διακυβέρνηση του κόσμου, όχι στην καταπιεστική επιβολή: να ακολουθεί η δύναμη, αφού πρώτα επιβληθεί η δικαιοσύνη.

Και, όπως ο διάβολος, ο παμπάλαιος φονιάς του ανθρώπου, ξεσηκώθηκε εναντίον μας από φθόνο και μίσος, έτσι κι ο ζωοδότης μπήκε στη μάχη με το μέρος μας από άπειρη αγαθότητα κι αγάπη για τον άνθρωπο.

Και όπως εκείνος, χωρίς να του έχει παρασχεθεί το δικαίωμα, έβαλε σκοπό του να καταστρέψει το πλάσμα του Θεού, έτσι κι ο πλάστης, έχοντας αντίθετα, κάθε δικαίωμα, αποφάσισε να σώσει το δημιούργημά του.

Και όπως εκείνος πέτυχε με την αδικία και τη δολιότητα να καταγάγει νίκη και να γκρεμίσει τον άνθρωπο από το θεοδώρητο αξίωμά του, έτσι κι ο ελευθερωτής με δικαιοσύνη και σοφό σχέδιο επέφερε την πανωλεθρία του αρχηγού της κακίας και την ανακαίνιση του ανθρώπου.

Λοιπόν, ο Θεός απέφευγε να χρησιμοποιήσει, πράγμα που μπορούσε, τη δύναμη, ώσπου να προχωρήσει στην απόδοση της δικαιοσύνης, πράγμα που ήταν αναγκαίο.

Έτσι άλλωστε φάνηκε ξεκάθαρα η δύναμη της δικαιοσύνης, αφού προτιμήθηκε ως τακτική από τον παντοδύναμο που κανένας δεν μπορεί να τον νικήσει.

Απ' αυτό μάλιστα θα έπρεπε και οι άνθρωποι να παραδειγματιστούν, ώστε να ζουν με δικαιοσύνη την επίγεια ζωή τους, ώστε στην αιώνια ζωή της αθανασίας ν' αναλάβουν τη δύναμη και να μη τη χάσουν ποτέ.

Απόσπασμα από την ομιλία του Αγίου Γρηγορίου Παλαμά, «Περί της κατά σάρκα του Κυρίου ημών Ιησού Χριστού οικονομίας», όπως περιέχεται στο βιβλίο «Χριστούγεννα» των εκδόσεων Ακρίτας. Απόδοση στην νεοελληνική Κωστής Κυριακίδης.

<https://bit.ly/3HxEkEx>